

Latvijas mazpilsētu tūrisma attīstībai – individuāls potenciāls, kopīgi izaicinājumi

Radošās darbības nedēļas “radi!2019” ietvaros četrās Latvijas mazpilsētās – Līgatnē, Aknīstē, Aizputē un Staicelē – īstenots pirmais Radošo industriju tūrisma misiju cikls. Iepazīstot dizaina domāšanas metodes, mazpilsētas radošo industriju profesionāļu vadītās meistarklasēs centušās izcelt savu nenovērtēto tūrisma potenciālu. Šobrīd tās turpina mērķtiecīgi strādāt pie tūrisma attīstības kopā ar mentoriem, lai augusta beigās nāktu klajā ar radošu un inovatīvu tūrisma piedāvājumu.

Jau ziņots, ka par iespēju izmantot radošo industriju profesionāļu potenciālu savas pilsētas tūrisma piedāvājuma stiprināšanā šogad īpaši organizētā konkursā sacentās 11 Latvijas mazpilsētas. No to vidus konkursa žūrija – radošo industriju un tūrisma nozares profesionāļi – izraudzījās pa vienai pašvaldībai no katra plānošanas reģiona. Apkopojot Radošo industriju tūrisma misiju rezultātus, eksperti ir vienisprātis – katrai pilsētai piemīt kaut kas īpašs, kas rada iespēju attīstīt tūrismu un veicināt pilsētas atpazīstamību, tomēr, lai tas sekmīgi izdotos, visām pilsētām jāizvērsē sadarbība ar tūrisma nozarē iesaistītajām organizācijām.

“Latvijā ir ne mazums pilsētu ar labu potenciālu tūrisma attīstībai, taču vairumā gadījumu ir vērts piesaistīt profesionāļus ar skatu no malas, lai palīdzētu ieraudzīt to, ko paši ikdienā varbūt nemaz nepamana kā vērtīgu un citiem interesantu. Tāpēc ceram, ka šīs misijas būs labs impulss arī citām pilsētām pārdomāt radošo industriju iespējamo pienesumu un sākt rīkoties,” pauž Radošās darbības nedēļas “radi!2019” koordinatore **Līva Stūrmane**.

Aknīste – miera osta pagurušajiem

“Aknīstē ir skaidri saskatāms potenciāls miera un dabas tūristiem. Darba grupā tika radīta vesela pakete ar dažādiem radošiem risinājumiem un idejām, kā piesaistīt radošās industrijas pilsētai. Daudzas no šīm idejām nemaz neprasa lielus laika vai finanšu ieguldījumus un ir īstenojamas pāris mēnešos vai vismaz līdz nākamajam pavasarim. Piemēram, ir iespēja piešķirt un pielāgot brīvās telpas attālinātam darbam, kur pilsētas nogurušie profesionāļi var uz laiku pastrādāt attālināti mierīgā vidē jeb paņemt tā saucamo “workation”. Tāpat var pārdomāt baznīcas izmantošanu, kas var kļūt par vietu jauniem kultūras pasākumiem. Aknīstē kultūru jau ir veiksmīgi iedibinājuši festivāla “Sansus” organizētāji, līdz ar to šis būtu loģisks nākamais solis,” atzīst Aknīstes mentors, stratēģiskais plānotājs un partneris radošajā aģentūrā “Weekend” **Edgars Pētersons**. Vienlaikus viņš atzīst – pilsētai jāstrādā pie sadarbības starp pašvaldību, privātajiem uzņēmumiem, saimniecībām un baznīcas vadību, kā arī jāapzina tūrisma potenciāls un precīzāk jānovērtē potenciālie apmeklētāji, piemēram, Lietuvas iedzīvotāji.

Aizpute – šarmantā dārgumu krātuve

Par Aizputes mentori nozīmēta arhitekte un urbāniste **Evelīna Ozola**, kura regulāri strādājusi ar vasaras skolām un profesionāļu grupām pilsētās. Viņa pauž: “Aizpute ir šarmanti senatnīga mazpilsēta, kurā tūrisma plūsmu var mērķtiecīgi stimulēt, koncentrējot pieejamos resursus īpašiem pasākumiem, — rīkot tirdziņus, sacensības, koncertus, vasaras skolas, festivālus. Aizputniekiem jāiemācās ieraudzīt potenciāli interesantas saiknes starp pilsētā esošām taustāmām un nemateriālām vērtībām. Piemēram, kā būtu baudīt Aizputē dzimušā, pasaulslavenā komponista Pētera Vaska mūziku īpašā koncertā kādā no pilsētas skaistajām baznīcām?” Līdz ar Evelīnu Ozolu Aizputi konsultēs arī Edgars Pētersons, lai uzraudzītu pilsētas kopējā tēla veidošanas principu izpildi, jo kā vienu no galvenajiem izaicinājumiem radošo industriju profesionāļi šobrīd saskata nepieciešamību strādāt pie dažādu auditoriju segmentu analīzes un vienoties par pilsētas galvenajām vērtībām.

Līgatne – industriālā mantojuma atdzīvinātāja

“Pilsētā ir jūtama vēlme rīkoties, izmantojot radošo industriju potenciālu,” saka Līgatnes mentors, “Free Riga” projektu vadītājs **Jāzeps Bikše**. Te ir lielisks potenciāls pamestu vietu atdzīvināšanai un industriālā mantojuma iedzīvināšanai, jo slēgtā Līgatnes papīrfabrika līdz ar tās kultūrvēsturisko ciematu šobrīd ir nenoteiktā situācijā. Nefunkcionējošā papīrfabrika ir unikāls objekts, taču pilsēta nezina, ko ar to tālāk iesākt. Tāpat Līgatnei trūkst plašāku ambīciju, skaidrības, ko tieši pilsēta vēlas panākt, pilnveidot vai uzlabot. Vienlaikus Līgatnei jau radušās daudzveidīgas idejas papīrfabrikas tālākai apsaimniekošanai, starp kurām ir tādas idejas kā ekskursijas teritorijā, netradicionāls restorāns vasaras sezonai, vieta brīvdabas kino, kultūras pasākumu centrs, laikmetīgās mākslas telpa, vieta dažādiem pasākumiem, mājvieta spoku stāstu vakariem, origami festivālam, realitātes šovam, izlaušanās istabai un papīrfabrikas muzejam u. c. Līgatne saņēmusi vairākus uzdevumus, to skaitā attīstīt saziņu sociālajos tīklos, izveidot plānu, kā padarīt papīrfabriku saistošu tūristiem, un izanalizēt Līgatnes apmeklētāju dzīvesstilu, lai precizētu pilsētas kopējo tēlu.

Staicele – spilgti simboli ar peļņas potenciālu

“Lai gan tūrisms Staicelē nav galvenā prioritāte, Staiceles misija izrādījusies visapmeklētākā no visām. Lielākais izaicinājums pilsētā ir pārvērst savus leņķus – futbolu, stārķus, arhitektūru un citus spilgtus elementus – pelnošos

faktors," atzīst viens no Staiceles mentoriem **Mārtiņš Eņģelis**. "Līdz šim skaidri redzams, ka Staicele ir uzņēmīga, viena no tās iedzīvotāju labākajām īpašībām ir azarts un aizrautība, taču to vajadzētu ieguldīt produktu veidošanā. Šobrīd Staiceli raksturojošās vērtības nav piedzīvojamas tūristiem, jo daudzie pasākumi un ražojumi ir domāti galvenokārt vietējiem vai novadniekiem, citiem par to uzzinot tikai nejauši, pastarpināti, visbiežāk – novēloti vai neuzzinot vispār," atzīst Mārtiņš Eņģelis.

Ar katru pilsētu mentori strādās visu vasaru, bet 31. augustā jaunrades festivālā "iNovuss" pilsētas prezentēs to, ko šajā laikā paveikušas. Savukārt jau sestdien, 29. jūnijā par radošo tūrisma reģionos tiks diskutēts arī Sarunu festivālā LAMPA – plkst. 21.00 LIAA teltī gaidāma saruna "Drosme un mazpilsēta", kurā tiks aplūkoti vairāki, it sevišķi decentralizēti piemēri, kur jau pieņemti dorsmīgi lēmumi, lai vieta kļūtu pievilcīgāka gan vietējiem, gan ārzemniekiem par spīti aizspriedumiem, bailēm un skepsei.

Radošās darbības nedēļu „*radi!2019*” iniciē Latvijas Republikas Kultūras ministrija un rīko nodibinājums "Creativity Lab" sadarbībā ar LIAA un Latvijas Dizaina Centru. Radošās darbības nedēļas „*radi!2019*” jaunumiem iespējams sekot līdz mājaslapā www.radilatvija.lv, kā arī sociālajos tīklos [Facebook](#), [Twitter](#) un [YouTube](#).

Kontakti medijiem:

Katrīna Ķeķe

Radošās darbības nedēļas "radi!2019" mediju koordinatore

M: 26496613

E: katrina@deepwhite.lv